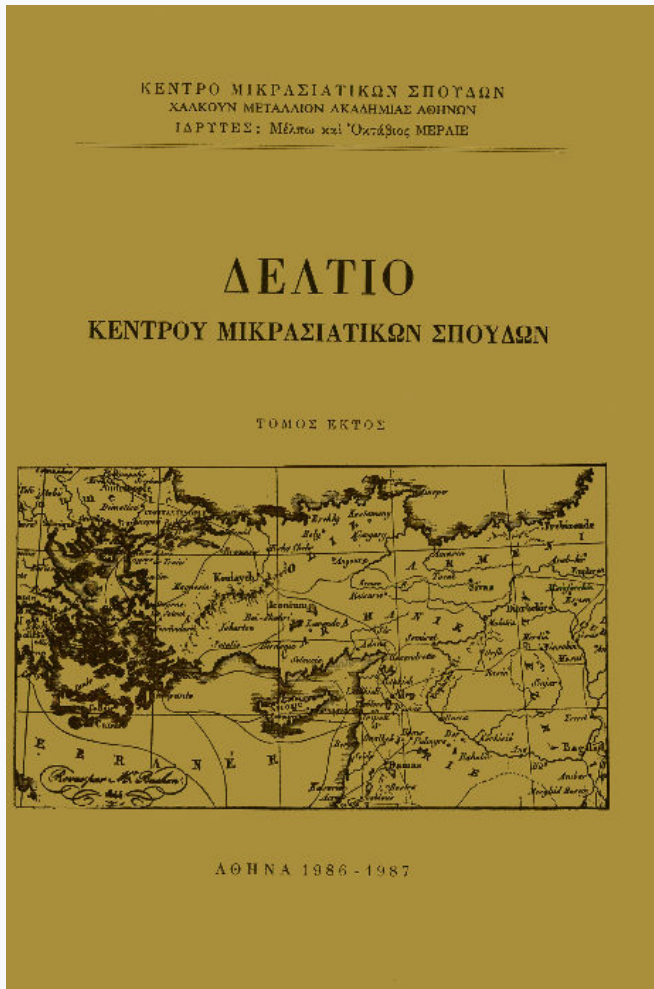

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 6 (1986)

Συμμετοχή του κέντρου μικρασιατικών σπουδών στο πρόγραμμα ελληνογαλλικής επιστημονικής συνεργασίας

Π. Μ. Κ., Ευαγγελία Μπαλτά

doi: [10.12681/deltiokms.123](https://doi.org/10.12681/deltiokms.123)

Copyright © 2015, Π. Μ. Κ., Ευαγγελία Μπαλτά

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κ. Π. Μ., & Μπαλτά Ε. (1986). Συμμετοχή του κέντρου μικρασιατικών σπουδών στο πρόγραμμα ελληνογαλλικής επιστημονικής συνεργασίας. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 6, 447–450.
<https://doi.org/10.12681/deltiokms.123>

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τò Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών συμμετέσχε στο πρόγραμμα τής Έλληνογαλλικής επιστημονικής συνεργασίας κατά τò έτος 1987, με τόν καταρτισμό κοινού έρευνητικού προγράμματος με τò Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative τού Πανεπιστημίου Paris X - Nanterre. Ή πρώτη επιστημονική έπαφή μεταξύ τού Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών και τού Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative πραγματοποιήθηκε τò 1984 με τή συμμετοχή τού Διευθυντή τού Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών σέ επιστημονικό σεμινάριο τού Laboratoire (βλ. *Δελτίο Κ.Μ.Σ.*, τόμ. V (1984-1985), σ. 579). Ή νέα συνεργασία τέθηκε σέ συστηματική βάση με τόν καταρτισμό τού κοινού προγράμματος «Άνθρωπολογία τών σύγχρονων κοινωνιών τής Βυζαντινο-Οθωμανικής Έποχής», ή πραγματοποίηση τού πρώτου σταδίου τού όποιου κάλυψε τò έτος 1987.

Έκτòς από . . . ανταλλαγή δημοσιευμάτων και επιστημονικών πληροφοριών, ή συνεργασία μας περιέλαβε και τήν πραγματοποίηση τεσσάρων επιστημονικών άποστολών, δύο από κάθε πλευρά. Τόν Αύγουστο τού 1987 έπισκέφθηκε τò Παρίσι ή έρευνήτρια τού Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών Εύαγγελία Μπαλτά. Τόν Δεκέμβριο τού 1987 έπισκέφθηκαν τήν Άθήνα και εργάστηκαν στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών ή έρευνήτρια τού Laboratoire d'ethnologie Μαρία Κουρούκλη και ή βιβλιοθηκονόμος-documentaliste Marie-Dominique Mouton. Στη σελίδα 427 δημοσιεύεται ή έκθεση πού συνέταξαν σέ σχέση με τήν εργασία τους στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών.

Τέλος, από 9 έως 17 Ίανουαρίου 1988 πραγματοποιήθηκε έπίσκεψη στο Παρίσι τού Διευθυντή τού Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Ή άποστολή τής έρευνήτριας Εύαγγελίας Μπαλτά στο Παρίσι πραγματοποιήθηκε από 24 Αύγουστου έως 4 Σεπτεμβρίου 1987. Ή άποστολή αύτ ή άποσκοπούσε:

1) Σέ συνεργασία με τò Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative τού Πανεπιστημίου Paris X - Nanterre. Έκει ένημερώθηκε γιά τὰ δύο άρχεία πού είναι κατατεθειμένα στη βιβλιοθήκη τού Laboratoire: τò

fonds d'ethnographie et de folklore turcs de P.N. Boratav. Πρόκειται για τη συστηματική καταγραφή τουρκικού ύλικου προφορικής παράδοσης από περιοχές της Μικράς 'Ασίας. (Λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο και την κατάταξη αυτού του αρχείου βλ. στην έκθεση των κυριών Μαρίας Κουρούκλη και Marie-Dominique Mouton). 'Από την άποψη αυτή είναι μοναδικό ύλικό για να συγκριθεί με τὸ ἀρχαϊκὸ ὑλικὸ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, τὸ ὁποῖο περιέχει καταγραφές τῆς προφορικῆς παράδοσης ἀπὸ τοὺς ἑλληνόφωνους καὶ τουρκόφωνους οἰκισμοὺς τῶν χριστιανῶν ὀρθοδόξων στὴ Μ. 'Ασία. 'Απὸ τὴ συνεργασία αὐτὴ προέκυψε ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ κοινὴ μας ἔρευνα ἐπιβάλλεται νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ στὰ ἔντυπα, καθὼς πολλοὶ λαϊκοὶ μῦθοι, κοινοὶ στοὺς δυὸ λαοὺς, τυπῶνονταν στὰ καραμανλίδικα καὶ κυκλοφοροῦσαν ὡς λαϊκὲς φυλλάδες (Κιόρογλου, 'Ασικ Καρίμπ, Σάχ 'Ισμαήλ, Μελικ Σάχ κλπ.). Ζητούμενο εἶναι νὰ ἐξακριβωθεῖ ποιὲς versions τυπῶνονταν, δηλαδὴ οἱ «ἐλληνικὲς» ἢ οἱ «τουρκικὲς», ποιὲς ἦταν οἱ πιὸ διαδεδομένες, τί κοινὰ στοιχεία εἶχαν κλπ.

2) 'Η ἀποστολὴ τῆς Εὐαγγελίας Μπαλτᾶ στὸ Παρίσι ἀποσκοποῦσε ἐπίσης στὸν ἐντοπισμὸ ἀβιβλιογράφων καραμανλίδικων ἐκδόσεων στὶς βιβλιοθῆκες τοῦ Παρισιοῦ (Bibliothèque Nationale καὶ κυρίως Bibliothèque de l'École de Langues Orientales), καθὼς ἐπίσης καὶ στὸν ἐντοπισμὸ φύλλων ἢ σωμάτων καραμανλίδικων ἐφημερίδων στὸ πλαίσιο τοῦ προγράμματος βιβλιογράφησης τοῦ καραμανλίδικοῦ τύπου, ποὺ συνεχίζεται σὲ μόνιμη βάση στὸ Κ.Μ.Σ.

'Η ἐπίσκεψη τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν στὸ Παρίσι περιέλαβε τίς ἐξῆς ἐπιστημονικὲς δραστηριότητες:

Τὴν Τρίτη 12 'Ιανουαρίου 1988 ἐπισκέφθηκε τὸ Laboratoire d'ethnologie συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν κυρία Μ. Κουρούκλη. Στὸ Laboratoire ἐγίνε λεπτομερὴς ξενάγηση ἀπὸ τὴ δ. Mouton στὴ βιβλιοθήκη, στὸ ἀρχαϊκὸ ὑλικὸ καὶ στὸ πρόγραμμα ἐπεξεργασίας τοῦ βιβλιογραφικοῦ καὶ ἄλλου ὑλικοῦ τεκμηρίωσης ποὺ ἔχει υἱοθετήσει τὸ Laboratoire στὸ πλαίσιο τοῦ εὐρύτερου προγράμματος τῶν ἐργασιῶν καὶ κέντρων τεκμηρίωσης τοῦ C.N.R.S. 'Επίσης ἐξετάστηκαν οἱ ἐξειδικευμένες συλλογὲς τῆς βιβλιοθήκης σὲ σχέση με θέματα ἐθνικῆς ταυτότητας καὶ ἐθνικισμοῦ. Τέλος ἐξετάστηκαν δείγματα ἐθνογραφικοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ τὴ συλλογὴ Boratav, ποὺ βρίσκεται στὸ Laboratoire, ἐν ὄψει τῆς προγραμματιζόμενης συγκριτικῆς μελέτης τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ καὶ ἀντίστοιχου ἐθνογραφικοῦ ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

Μετὰ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐνημέρωση, ἀκολούθησε συνάντηση με μὲλὲς τοῦ Laboratoire καὶ ἡ ἐπίσημη ὑποδοχὴ ἀπὸ τὴ διεύθυνση, ποὺ παρέθεσε γεῦμα γνωριμίας στὸ ὁποῖο παρεκάθησαν ὁ καθηγητὴς τῆς ἀνθρω-

πολογίας κ. Eric Dampiere, ή διευθύντρια του Laboratoire κυρία Annie Leboeuf, ό ύπεύθυνος της πέμπτης όμάδας, που πραγματοποιεί τή συνεργασία με τόν Κ.Μ.Σ., κ. Altan Gökalp, και άλλα μέλη του Laboratoire.

Τήν Τετάρτη 13 Ίανουαρίου, ώρα 2.30', ό Διευθυντής του Κ.Μ.Σ. έδωσε διάλεξη στό Laboratoire d'ethnologie, στην όποια παρουσιάστηκαν οί έρευνες, ή θεματική και τόν άρχείο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Σημειώνεται ιδιαίτερα ή παρουσία στή διάλεξη του έθνολόγου κ. Boratan, παλαιού φίλου των ίδρυτών του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών Octave και Μέλπως Merlier, καθώς και μελών του διδακτικού προσωπικού, μεταπτυχιακών φοιτητών και έρευνητών. Τή διάλεξη ακολούθησε συζήτηση και έγιναν πολλές έρωτήσεις για τή μέθοδο συλλογής και τόν περιεχόμενο του έθνογραφικού άρχείου του Κ.Μ.Σ., καθώς και για τίς προτάσεις μεθοδολογικού άναπροσανατολισμού από τή λαογραφία στην κοινωνική ιστορία, με τίς όποιες έκλεισε ή εισήγηση.

Τήν Πέμπτη 14 Ίανουαρίου επισκέφθηκε για ζητήματα του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών τά γραφεία του Ίδρύματος Λεβέντη στό Παρίσι.

Τήν Παρασκευή 15 Ίανουαρίου παρουσίασε έκτενή εισήγηση στό σεμινάριο της κυρίας Έλένης Αντωνιάδου, «Histoire économique et sociale de la Grèce médiévale et moderne», στην École des Hautes Études en Sciences Sociales. Αντικείμενο της εισήγησης ήταν τά προβλήματα της έρευνας του νεότερου έλληνισμού στόν ευρύτερο χώρο των κοινωνικών έπιστημών. Ακολούθησε μακρά συζήτηση με τά μέλη του σεμιναρίου, πολλοί από τούς όποιους έδειξαν ένδιαφέρον σχετικά με τίς δυνατότητες έρευνας στό άρχείο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Τό απόγευμα της ίδιας ημέρας ό Διευθυντής του Κ.Μ.Σ. επισκέφθηκε τόν Institut d'études turques που έδρευει στό Πανεπιστήμιο Paris III, συνοδευόμενος από τόν κ. Altan Gökalp. Στο Institut des études turques συνάντησε τόν διευθυντή καθηγητή Bazin, τόν κ. Paul Dumont, γραμματέα της σύνταξης του περιοδικού *Turcica*, με τόν όποιο συμφωνήθηκε νά άρχισι πρόγραμμα ανταλλαγών του *Turcica* με τόν Δελτίο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, τόν έρευνητή Nedim Gürsel κ.ά. Στη βιβλιοθήκη του Ίνστιτούτου έπισημάνθηκε ή ύπαρξη μιās μεγάλης και ένδιαφέρουσας σειράς περιηγητικών βιβλίων για τή Μικρά Άσία και τήν Ώθωμανική αυτοκρατορία, που έλπίζεται σέ προσεχή έπίσκεψη στό Παρίσι νά γίνει αντικείμενο διεξοδικότερης μελέτης και βιβλιογράφησης.

Κατά τίς συζητήσεις του Διευθυντή του Κ.Μ.Σ. με τούς συναδέλφους στό Παρίσι προέκυψαν τά έξής ως πρós τίς προοπτικές περαιτέρω συνεργασίας. Πρώτον, ύπάρχει ένδιαφέρον για συγκριτική μελέτη έθνογραφικού ύλικού από τόν άρχείο Boratan και τόν άρχείο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, με στόχο τή δημοσίευση σχετικών μελετών στό Δελτίο

του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Δεύτερο, διαπιστώθηκε ή διάθεση συστηματικότερης συνεργασίας μελών του Laboratoire με το Δελτίο του Κ.Μ.Σ., γεγονός που κατοπτρίζει την επιστημονική έγκυρότητα του επιστημονικού περιοδικού του ιδρύματός μας. Συγχρόνως το ενδιαφέρον αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον εμπλουτισμό της ύλης του Δελτίου κ'ι την ενεργότερη παρέμβασή μας στον διεθνή επιστημονικό διάλογο. Τρίτο, συζητήθηκε ή δυνατότητα κοινής επιστημονικής έκδοσης με γενικό αντικείμενο θέματα εθνικής ταυτότητας, εθνικών κινημάτων κλπ. Η τελευταία αυτή προοπτική συνεργασίας ελπίζεται ότι θα τύχει περαιτέρω επεξεργασίας κατά το νέο στάδιο του κοινού προγράμματος το έτος 1988.

Π.Μ.Κ. - Ε.Μ.